HANDBOEK

Proost

IVA+

Ontwikkeld door: Bart Tiessink, Nicol Spijker, Roy Maar en Arno van Oosterhout

TRAIN! www.plattelandsjongeren.nl

PLATTELANDS JONGEREN.NL

Inhoud

Voorbereiding 3

1. Introductie (20 min) 4

2. Alcohol & Drugs (30 min) 5

3. Wet & Regelgeving: IVA (45min) 14

4. Omgaan met Regels (30min) 8

5. Evaluatie 14

Voorbereiding

Twee dagen voor de training
Bel even met je contactpersoon, om te checken hoeveel deelnemers er zijn, door wie je ontvangen wordt, wat voor lokaal en materiaal je tot je beschikking hebt.

Voor aanvang van de workshop

- ✓ Zorg er altijd voor dat je minimaal 15 minuten voordat de workshop start helemaal klaar bent met je voorbereidingen. Ben dus op tijd op de locatie, zodat je tijd hebt om de contactpersoon te zoeken, je trainingsruimte in te richten en zodat je je niet hoeft te haasten.
- ✓ Creëer indien mogelijk 2 werkplekken, 1 kring met stoelen en 1 zonder stoelen voor de casussen & energizers. Zorg ervoor dat je evenveel stoelen als deelnemers hebt (dat komt goed voorbereid & georganiseerd over).
- ✓ Leg jouw spullen opgeruimd bij elkaar en je trainersmateriaal op volgorde klaar.
- ✓ Spreek vooraf duidelijk af wie welk onderdeel begeleid en of je het erg vindt als de ander je aanvult.

Planning van de workshop (maximaal 2,5 uur)

1. Introductie (20 min)
    - Introductie
    - Bolletje wol: Kennismakingsronde
2. Alcohol en Drugs (30 min)
    - Soort bij Soort: hang de soorten drugs in de juiste cirkel
    - Stadia van gebruik: presentatie
    - Opdracht: Wat heeft Filemon gebruikt?
3. Omgaan met regels (30min)
    O Leeftijd raden: Foto's inschatten
    o Rollenspel: model "nee" verkopen
4. Wet & Regelgeving: IVA (45 min)
    - Groepsgesprek: Ervaringen uitwisselen
    - Proost QUIZ: Alcoholkennis & Drank en Horecawet
5. Evaluatie (10 minuten)

Materiaal wat steeds aangevuld moet worden:	Vast materiaal:
Naamstickers	Stiften, pennen & post-its
Deelnemerslijst	Drugssoorten kaartjes
Infosheets	ABC kaartjes
Evaluatieformulieren	Ja / Nee kaarten
Laptop	Formulier voor Filemon filmpjes
	Rollenspel kaartjes
	A3 met cirkels
	Schilderstape
	USB stick met filmpjes & presentatie

1. Introductie (20 min)

Doel: introduceren van je zelf, Plattelandsjongeren.nl en het onderwerp.

Introductie, kort! (10 min)

- Laat iedereen plaats nemen op de stoelen in de kring, laat (naam) stickers en stiften rondgaan.
- Heet iedereen welkom, vertel hoe je heet en vraag hen hoe hun dag was, of ze lekker geslapen hebben, een leuk weekend gehad hebben of ze van het weer genoten hebben, of iets anders laagdrempeligs.
- Vertel wie je bent en wat Plattelandsjongeren.nl is.

Plattelandsjongeren.nl

Plattelandsjongeren.nl is een landelijke organisatie van, voor en door jongeren in de leeftijd van 16 tot 30 jaar wonende op het platteland en/of dorpskernen. Wij streven er naar om de leefbaarheid op het platteland te bevorderen door jongeren die actief willen bijdragen aan hun vrijetijdsinvulling en die van anderen in hun leefomgeving te inspireren, motiveren en ondersteunen.

- Vertel wat de bedoeling van de workshop is:
  - Duur workshop 2,5 uur etc.
  - We gaan het vandaag hebben over van alles rondom alcohol en drugs en regelingen die daarmee te maken hebben. Daar gaan we niet alleen over praten, maar we gaan ook lekker actief aan de slag.
  - Graag wil ik met jullie afspreken dat de mobieltjes uit gaan, dat we elkaars ideeën en plannen respecteren, in mogelijkheden denken en niet te snel oordelen.

Opdracht: Bolletje wol (10 min)

Doel: introduceren onderwerp alcohol & drugs en kennismaking met elkaar.

Materiaal: bolletje wol

✓ Laat de groep in een kring staan. Geef een iemand het bolletje wol. Stel steeds een nieuwe vraag. Degene met het bolletje wol moet de vraag beantwoorden door het bolletje wol naar een persoon te gooien naar de persoon die volgens hem/haar het beste past bij de gestelde vraag.

- Wie drinkt er wel eens een biertje?
- Wie drinkt er 3x in de week alcohol?
- Wie drinkt er elke dag alcohol ?
- Wie lust er geen bier?
- Wie drinkt er elke zaterdagavond?
- Wie is er altijd dronken?
- Wie wordt agressief van alcohol?
- Wie valt in slaap van alcohol?
- Wie stapt er nog in de auto na drie glazen alcohol?

✓ Gebruik een aantal vragen afhankelijk van de groep en hoe het loopt. Schat dit zelf in. Bedenk gerust zelf ook (grappige) vragen.

✓ Nabespreken (kort): Wat het verrassend?

2. Alcohol & Drugs (30 min)

Doel: kennismaking met verschillende soorten alcohol & drugs en het herkennen van overmatig gebruik. Weten hoe hiermee om te gaan binnen je vereniging.

Opdracht: Soort bij soort (15 min)

Doel: leren dat middelen te onderscheiden zijn in 3 categorieën die afzonderlijke eigenschappen/gevolgen hebben. Het is belangrijk om te herkennen welk middel iemand gebruikt heeft. Bijvoorbeeld om je EHBO daarop aan te passen bij overmatig gebruik. Maar ook om te weten wat op jouw feest gebeurd. Deze opdracht maakt de deelnemers ervan bewust dat ook alcohol onder middelen valt. Deze opdracht gaat enkel over soorten middelen, ga niet in op de verschillen per middel.

Materiaal:

- Het cirkelvel om op te hangen
- schilderstape
- kaartjes met de 10 soorten party drugs:
  Verdovend: Alcohol, GHB
  Stimulerend: XTC, Speed, Cafeïne, Cocaïne,
  Waarneming veranderend: Canabis, Paddo's, Ketamine, LSD XTC(!)

Leg uit dat er 3 soorten middelen te onderscheiden zijn;

De verschillende middelen zijn onder te verdelen in 3 categorieën, namelijk; verdovend, stimulerend en waarnemingsveranderend.

*Bij **verdovende middelen** daalt je hartslag, ademhaling en bloeddruk. Ook worden je pupillen kleiner en ben je minder gevoelig voor prikkels als kou en pijn. Daarnaast wordt je coördinatie slechter en voel je je slaperig.*

*Bij **stimulerende middelen** stijgt je bloeddruk, ademhaling en hartslag. Je pupillen worden groot en je bent je niet/minder bewust van honger en dorst. Je reageert overal op, bent druk en hebt een hoge spierspanning (grote wijde ogen en breed lopen)*

*Bij **waarnemingsveranderende middelen** heb je een andere beleving van de werkelijkheid wat betreft tijd, kleuren, muziek en ideeën. Je kan gaan hallucineren.*

Opdracht, hang ze in de juiste cirkels

- ✓ Hang het cirkelvel op
- ✓ Deel de drugskaartjes uit. Geef elke deelnemer er één tot ze op zijn
- ✓ Leg de opdracht uit: hang je kaartje in de juiste cirkel.

- ✓ Bespreek kort na. Ga niet in op specifieke kenmerken per middel, maar houd het bij de 3 categorieën. Stel eventueel de volgende vragen: *Waarom denk je dat? Heb je er zelf ervaring mee? Hoe ga je er mee om?*

Theorie: Stadia van gebruik middelen

Doel: deelnemers bewust maken van de verschillende stadia zijn van gebruik en de vraag beantwoorden: Wanneer ben je verslaafd?

Materiaal:

- *Powerpoint*
- *Presentatie*
- *Laptop*
- *Scherm*
- *Beamer*

- Stel de vraag: *hoeveel drink jij gemiddeld in een week?* Spreek altijd over 'standaardglazen' om te kunnen vergelijken.
- Discussieer over: *wanneer is er sprake van sociaal gebruik? Wanneer ben je verslaafd?*
- Leg na de discussie de stadia van gebruik uit.

Stadia van gebruik

1. Experimenteer fase → Dit is vaak op jonge leeftijd het moment waarop mensen, vaak uit nieuwsgierigheid, voor het eerst een bepaald middel uitproberen.
2. Sociale fase → De gebruiker zoekt hierin de positieve effecten van het middelen weet het gebruik ervan in zijn leven in te passen zonder dat dit problemen oplevert.
3. Problematische fase → Het sociale gebruik gaat geleidelijk of plotseling (bijv. bij problemen) over in een fase van schadelijk gebruik. Het gebruik krijgt een steeds grotere rol in het dagelijks leven
4. Verslavingsfase → In deze fase wordt vrijwel het hele leven door het gebruik beheerst. Er zijn schadelijke gevolgen op sociaal, lichamelijk en psychisch gebied.

Vaak wordt de vraag gesteld 'wanneer ben je nou verslaafd?'.

Verslaving wordt vastgesteld volgens de DSM-IV, dit is een internationaal boek waar alle geestelijke diagnoses in staan. Je bent verslaafd als je aan 3 of meer van onderstaande kenmerken voldoet;

•Vaker en in grotere hoeveelheden gebruiken dan je van plan bent.

•Mislukte pogingen om je gebruik in de hand te houden.

•Gebruik en het bijkomen van gebruik kost veel tijd.

•Gebruiken ondanks het feit dat je belangrijke dingen moet doen. Beperking van hobby's, sociale activiteiten of zelfs werk.

•Voortdurend gebruik, ondanks dat je weet dat het schade oplevert.

•Grotere hoeveelheden nodig hebben om het effect nog te voelen ofwel tolerantie.

•Het optreden van onthoudingsverschijnselen bij stoppen met het gebruik.

Opdracht: Wat heeft hij gebruikt?

Doel: Bewustwording wat de verschillende soorten middelen voor effecten hebben op het gedrag. Het herkennen van deze effecten bij een persoon en de effecten terug kunnen koppelen aan een categorie middelen; verdovend, stimulerend, waarneming veranderend.

Materiaal:

- Filmpje “FilemonGebruikt”
- Beamer
- Scherm
- Voor de verschillende groepjes pen en papier.

De opdracht:

- ✓ Deel het informatieblad “alcohol & drugs” uit. Houdt dit zelf gedurende de opdracht ook bij de hand zodat je voldoende informatie hebt om de opdracht te kunnen begeleiden.
- ✓ Geef ze een paar minuten om dit even door te lezen, geef aan dat je na de filmpjes onduidelijkheden zal ophelderen maar dat nu de bedoeling is om te kijken wat ze al weten.
- ✓ Verdeel de deelnemers in groepjes van drie.
- ✓ Elke groep krijgt een antwoordformulier.
- ✓ Je vertelt ze dat ze 10 fragmenten te zien krijgen waarin Filemon middelen heeft gebruikt. Aan de groepen de taak om per filmpje te kijken welk gedrag Filemon vertoont, en in welke categorie van middelen deze valt; verdovend, stimulerend of waarneming veranderend, daarnaast moeten ze ook het precieze middel kunnen benoemen.
- ✓ Geef ze na elk filmpje een paar minuten de tijd om te overleggen binnen de groep en hun antwoord te noteren. (De wachttijd zit bij de film in)
- ✓ Wanneer alle filmpjes geweest zijn ga je ze één voor één langs en vraag je de groepen onder welke categorie ze dat fragment hebben ingedeeld en waarom.
    - Vraag op dit stuk ook door; ‘Welk gedrag zag je waardoor je voor die drug hebt gekozen?’
- ✓ In dit stuk van nabespreken kun je ook de sheets er weer bij pakken om te laten zien dat het klopt/ of juist niet, en hier kun je dan met theorie op aanvullen.

Volgorde van de filmpjes:

3. Omgaan met Regels (30min)

Opdracht: Leeftijd schatten (10 min)

Doel: Bewustwording inschatten van leeftijdsgrenzen en alcohol schenken.

Geef een korte introductie over de schenkregels bij activiteiten. *Volgens de Drank- en Horecawet mogen zwak alcoholhoudende dranken (dit zijn drankjes met maximaal 15%) verkocht worden aan iedereen van 16 jaar en ouder. Voor sterke drank (dit zijn alcoholhoudende dranken van boven de 15%) geldt een minimum leeftijd van 18 jaar.*

Materiaal:

- 10 portretfoto's op A4 formaat
- 20 kaartjes 'Bier'
- 20 kaartjes 'Pure Jägermeister'

Opdracht:

- ✓ Introductievragen*; Hoe gaan jullie om met het schenken van alcohol bij twijfel van leeftijd? Wat doe je als je het niet zeker weet? Doet iedereen hetzelfde? Zijn hier dingen over afgesproken?*
- ✓ Leg de opdracht uit; *Ik hang straks 10 portretfoto's op de muur. Daarna deel ik (of mijn collega) 20 kaartjes uit per persoon. Op de eerste 10 kaartjes zal het woord 'Bier' staan, op de overige 10 kaartjes staat 'Pure Jägermeister'. De bedoeling is dat, wanneer ik het aangeef, jullie allemaal naar de portretfoto's gaan kijken. Schat de leeftijd in van de personen op de foto's. Hier krijg je 2 minuten de tijd voor. Daarna besluit je voor jezelf of je de persoon op de foto alleen bier zou schenken, pure Jägermeister, of helemaal niks. Wanneer je vermoedt dat een van de personen op de foto's onder de 16 is en dus helemaal geen alcohol mag drinken hang je daar niks op. Wanneer je voor elke foto besloten hebt of je wel of geen of welk kaartje ophangt dan mag je weer op je stoel gaan zitten.*
- ✓ Wanneer iedereen weer op zijn/haar stoel zit ga je één voor één alle foto's langs. Elke foto bespreek je even, je noemt als eerst de werkelijke leeftijd van de persoon op de foto:
  - Foto 1; 15 jaar
  - Foto 2; 17 jaar
  - Foto 3; 16 jaar
  - Foto 4; 15 jaar
  - Foto 5; 18 jaar
  - Foto 6; 17 jaar
  - Foto 7; 15 jaar
  - Foto 8; 17 jaar
  - Foto 9; 16 jaar
  - Foto 10; 18 jaar

  Vervolgens kijk je naar *wat opvalt wat betreft kaartjes die onder de foto hangen? Zijn er mensen die er nog wat over willen zeggen?* En dan ga je naar de volgende foto.

- ✓ Wanneer je alle foto's behandelt hebt kun je de volgende vragen stellen: *Wat hebben jullie geleerd van deze opdracht? Was het moeilijk om de juiste leeftijd in te schatten? Volstaat jullie beleid, zoals het nu is, wat betreft alcohol schenken?*
- ✓ Leg uit wat je moet doen als je niet zeker weet of iemand 16 jaar of ouder is.

Tips leeftijdscontrole

Vraag een legitimatiebewijs te tonen! Geldige legitimatie bewijzen zijn: Paspoort, Europese of Nederlandse identiteitskaart, Rijbewijs, een Vreemdelingendocument. Geen legitimatie GEEN VERKOOP!

Sommige jongeren zien er wat ouder uit en proberen toch alcohol te bestellen. Hoe voorkom je nu dat je als barvrijwilliger per ongeluk schenkt aan iemand die jonger is dan 16. Als barvrijwilliger kun je bij het in schatte leeftijd, net als de caissières in de supermarkten, het beste uit gaan van 20 jaar. Door een marge van 4 jaar te nemen wordt de kans een stuk kleiner dat je per ongeluk schenkt aan iemand die nog geen 16 is.
Tip: Gebruik bij feesten van de vereniging polsbandjes om snel te herkennen of iemand al 16 is of organiseer een apart feest voor leden van onder de 16 jaar.

Opdracht: Rollenspel (20 min)

Doel: Hoe om te gaan met lastige situaties rondom de regels die je als vereniging stelt.

Materiaal:

- Rollenspelkaartjes
- infosheet stappenplan nee verkopen
- Beamer
- Laptop
- Scherm
- Presentatie.

Opdracht:

- ✓ Leg uit hoe het rollenspel werkt en leg de spelregels uit: Twee personen spelen de casus uit. De groep houdt zich tijdens de casus stil, deze krijgt na de casus een moment om feedback te geven.
- ✓ Kies een persoon uit en geef die het kaartje “barmedewerker” van rollenspel 1.
- ✓ Jijzelf speelt de rol op het kaartje “feestbezoeker” van rollenspel 1.
- ✓ Overleg kort met de deelnemer wie de casus opent
- ✓ De trainer beeldt de situatie uit, waarop de deelnemer inhaakt op basis vanuit zijn/haar bestuurdersrol.
- ✓ Nabespreken. Uitvoerder vragen wat wel en wat niet werkte. Andere deelnemers vragen om tips en tops. (Gebruik hiervoor evt. “Infosheet omgaan met regels” over o.a. Verbale en non verbale communicatie)

Rollenspel 1:

Barmedewerker

Jij staat achter de bar bij jullie eigen bar/kantine van de vereniging. Er zit een jongen aan de bar die duideijk teveel gedronken heeft. Op een gegeven moment valt hij zelfs van zijn barkruk. De jongen krabbelt weer op en bestelt een biertje bij je. Wat doe je?

Feestbezoeker

Je hebt een druk week achter de rug en je bent blij dat het weekend is. Je merkt wel dat de biertjes harder aankomen na zo’n drukke week met weinig slaap! Op een gegeven moment val je van je kruk omdat je het allemaal niet meer zo helder hebt. Maar, het is tenslotte eindelijk weekend, dus je krabbelt op en je bestelt nog een biertje.

- ✓ Doe het volgende rollenspel op dezelfde manier:

Rollenspel 2:

Barmedewerker

Je staat achter de bar bij een schuurfeest van je vereniging en er komt een jongen naar je toe. Hij bestelt 10 bier. Je weet wie hij is en dat hij rond de 20 jaar is, dus dat zit wel goed. Alleen op het moment dat hij wegloopt met de 10 biertjes zie je dat hij deze biertjes uitdeelt aan allerlei jongens en meisjes waarvan je weet dat die nog geen 16 zijn. Wat doe je?

Feestbezoeker

Toen je buiten een sigaretje stond te roken kwam het broertje van je beste vriend naar je toe met de vraag of jij straks wat biertjes voor hem en zijn vrienden zou willen bestellen . Datdus je loopt naar de bar en bestelt 10 bier.

- ✓ Bespreek het model 'nee verkopen' aan de hand van de PowerPoint presentatie en de achtergrondinformatie uit het volgende informatie.

Model Nee verkopen:

Soms moet je iemand alcoholhoudende drank weigeren omdat hij of zij al teveel gedronken heeft of niet de juiste leeftijd heeft. Hoe doe je dat?

Stap 1: Inschatten

Bepaal of iemand wel of niet nog alcohol van je krijgt. Bepaal dit aan de hand van de wettelijk geldende regels en de huisregels die gelden voor de locatie/activiteit waar jij achter de bar staat. Is hij aangeschoten? Heeft hij niet de juiste leeftijd? Zorg dat je de regels goed in je hoofd hebt en weet waarom deze regel er is. Vraag zo nodig om legitimatie.

Stap 2: Begrip tonen

Leef je in en toon begrip. Zo schrik je hem niet meteen af door het woordje 'nee', hij verwacht namelijk geen weigering. Door de vraag te herhalen en in te gaan op zijn wens laat je zien dat je het begrepen hebt en hem serieus neemt.

"ik begrijp dat jij …, maar …"

Stap 3: Regels aangeven

Geef de regel aan waarom hij geen alcohol krijgt. Dan weet hij waarom je weigert, misschien is hij niet bekend met de regel en begrijpt hij zo beter waarom je nee verkoopt.

Stap 4: Alternatief aanbieden

Biedt een alternatief aan. Zo geef je aan dat je het beste met hem voor hebt en hem wil helpen. Zorg wel voor een reëel en haalbaar alternatief, als dat er niet is vraag hem dan om de 'nee' te accepteren.

"Wil je een cola-tje?" of "Zal ik een taxi voor bellen?"

Stap 5: Reactie afwachten

Wacht op zijn reactie. Iemand kan het alternatief of de 'nee' accepteren, gebeurd dit niet ga dan naar de volgende stap.

De volgende stappen zijn voor als men nog steeds niet mee werkt. Dit zal in de praktijk niet vaak voorkomen, maar bij sommige verenigingen kan het wel eens gebeurd zijn. Dan is het goed dit te bespreken.

Stap 6: Reactie ombuigen bij afwijzing
- Geef nogmaals aan dat je hem begrijpt
(geef aan dat je de teleurstelling/boosheid begrijpt zo haal je de scherpte van het gesprek eraf)
- Geef argumenten waarom je hem toch geen alcohol kan geven
(waarop is de regel gebaseerd en waarom gebruikt jouw vereniging die regel bv. “als ik je nog iets te drinken geeft terwijl u al aangeschoten bent is onze vereniging strafbaar en dat wil ik voorkomen”)
- Vraag hem nogmaals om mee te werken en het alternatief of de ‘nee’ te accepteren.

Stap 7: Keuze geven bij blijvende tegenwerking
Blijft iemand tegenwerken en/of storend gedrag te vertonen geef dan een waarschuwing en stel ze voor een keus: meewerken of het feest verlaten.
’’Ik heb je net uitgelegd waarom ik je geen bier meer schenk, je kunt nu wat anders zonder alcohol bestellen of als je blijft aandringen dan moet ik je vragen het feest te verlaten.’’

Stap 8: Wegsturen
Als hij dan nog steeds niet meewerkt en/of storend gedrag blijft vertonen verzoek je hem het feest te verlaten. Geef ook meteen uitleg hoe dit uitgevoerd zal worden.
“Ik vraag je nu meteen het feest te verlaten. Wil je met me meelopen?”

Stap 9: Overleg met bestuur
Het kan voorkomen dat hij weigert het feest te verlaten. Spreek met het bestuur van tevoren af wat te doen in dit soort situaties. Zorg dat er bijvoorbeeld iemand van het bestuur op de avond gebeld kan worden in dit soort situaties. Is dit niet afgesproken overleg dan met een bestuurslid ter plekke. Als het uit de hand dreigt te lopen kun je altijd de politie bellen.

- ✓ Verdeel de groep in 3 groepen. Verdeel vervolgens casus 3, 4 en 5 onder de 3 groepen. In elke groep zijn er 2 personen die de casus uitspelen, de rest observeert en geeft naderhand feedback. Laat aan de hand van de theorie nu rollenspel drie, vier en vijf spelen. Wissel dit nog 2 keer zodat iedereen een keer een casus heeft gespeeld. Stimuleer de groepen om ook stap 6 t/m 9 van het ‘nee-model’ te oefenen.

Rollenspel 3:
Barmedewerker
Je staat achter de bar bij een evenement van je vereniging en er komt een groep meisjes aan gelopen. Één van die meisjes heb je wel eens eerder gezien bij andere activiteiten. Je hebt haar ook als vriend op facebook en hebt toevallig gezien dat zij een paar weken terug pas 15 jaar is geworden. Zij komt naar de bar en bestelt een witte wijn bij je, wat doe je?

Feestbezoeker
Je bent met je vriendinnen naar een feest van je vereniging. Je vriendinnen zijn allemaal 16 jaar, maar jij bent nog 15 (je hebt je legitimatie bij je). Jij gaat net als je vriendinnen een wijntje bestellen bij de bar.

Rollenspel 4:

Barmedewerker

Er is een oud&nieuw feest georganiseerd en jij staat achter de bar. Een jongen van 16 jaar wilt een shotje Jägermeister bij jou bestellen. Wat doe je?

Feestbezoeker

Het is oud&nieuw en jij bent met je vriendinnen naar het feest van de vereniging. Na al die biertje wil je nu onderhand wel eens wat anders drinken. Je loopt naar de bar en je bestelt een shotje Jägermeister

Rollenspel 5:

Barmedewerker

Jij staat achter de bar in de kantine van je vereniging. Er is vandaag door jouw vereniging een sportieve activiteit georganiseerd voor alle leden en er wordt nu afgesloten met een leuk feestje. Het feest is in volle gang en er komt iemand een biertje bij je bestellen. De jongen zegt 16 te zijn, maar jij twijfelt toch nog wat. Hij heeft geen id-kaart bij je, wat doe je?

Feestbezoeker

Je hebt vandaag meegedaan aan een sportieve activiteit bij jou vereniging die wordt afgesloten met een leuk feestje. Je bestelt een biertje want dat heb je wel verdient na al dat sporten. Je bent alleen je ID-kaart vergeten..

Juiste reacties/antwoorden;

Bij rollenspel 1 & 2 hoef je nog maar weinig in te gaan op wat 'juist' handelen is. Dit omdat je pas na rollenspel 2 het 'nee-model' gaat uitleggen en de groep daarmee pas de eerste handvatten geeft om het goed te doen. Na rollenspel 1 & 2 vraag je vooral aan de persoon zelf; *Hoe vond je het gaan? Wat werkte goed voor jouw gevoel en wat werkte minder goed?*

Juiste reactie rollenspel 3;
Hoi, ik begrijp dat je een wijntje wilt drinken maar je bent nog geen 16, dus ik ben strafbaar als ik jou een wijntje schenk. Ik kan wel een cola of een Red Bull of iets dergelijks voor je inschenken?

Wanneer ze dit niet accepteren;
Ik begrijp dat je net als je vriendinnen een wijntje wilt en dat het vervelend is dat dat nu niet kan, maar dat zijn de regels waar ik me aan moet houden anders riskeren we ons een grote boete of mogen we bij een volgend feest helemaal geen alcohol meer schenken. Dus het enige wat ik je kan bieden is wat fris. *Wanneer ze het nog steeds niet accepteert;* Ik heb je net verteld dat ik je echt geen wijn kan schenken, dus je kunt nu of iets anders nemen of als je aan blijft dringen moet ik je vragen het feest te verlaten.

Juiste reactie rollenspel 4;
Hoi, je wilt een Jägermeister? Jij bent 16 he? Ik snap dat je na al dat bier wel even wat anders wilt drinken, maar om Jägermeister te mogen drinken moet je 18 jaar zijn, dus ik ben strafbaar als ik het je schenk. Ik kan wel een cola of iets dergelijks voor je inschenken?

Juiste reactie rollenspel 5;
Oh, je hebt geen idee kaart bij je? Oké, ik begrijp dat dit vervelend is maar ik mag jou niks schenken als ik niet zeker weet of je 16 bent. Wat je zou kunnen doen is even je ID-kaart ophalen en anders kan ik wel een colaatje of iets dergelijks voor je inschenken?

THEORIE TOEVOEGEN!!

4. Wet & Regelgeving: IVA (45min)

Doel: Bekendheid met relevante wetgeving rondom alcohol en drugs voor je vereniging. Bekendheid met IVA en mogelijkheid tot behalen van certificaat.

Opdracht: Groepsgesprek

Doel: introductie onderwerp

Materiaal: powerpoint presentatie, laptop, scherm, beamer.

- Leg uit dat we met een nieuw onderwerp in deze training starten en wat dat onderwerp is.
- Leg uit wat dat onderwerp is en welke onderdelen daarbij horen.
- Start een groepsgesprek over het onderwerp. Stel hierbij vragen als O*rganiseren jullie feesten? Wat is belangrijk als het gaat om alcohol? Waar loop je tegen aan? Hebben jullie alcoholbeleid? Kent iedereen het alcoholbeleid? Welke regels hebben jullie?*
- Wees vrij om zelf vragen te bedenken als dat past bij de training en/of de groep die je op dat moment geeft.

Opdracht: Proost! Quiz

Doel: Kennis over relevante wetgeving en verantwoord alcohol gebruik binnen je vereniging.

Materiaal:

- Powerpoint presentatie
- Laptop
- Scherm
- Beamer
- abc kaarten
- infosheet “Proost QUIZ”.

Opdracht:

- ✓ Zorg dat je de vragen en de antwoorden met de bijbehorende uitleg goed voorbereid hebt zodat je voorbereid bent op eventuele vragen. Gebruik hiervoor de infosheet “Proost QUIZ”.
- ✓ Leg uit dat we een quiz gaan doen en geef iedereen een ABC bordje.
- ✓ Geef aan dat de informatie belangrijk is voor het behalen van het IVA certificaat.
- ✓ Stel een vraag en laat ze het bordje opsteken wat volgens hen bij het goede antwoord hoort.
- ✓ Bespreek het antwoord en geef ze de achtergrond informatie die uit legt waarom dat zo is.

<u>Vraag 1) Wat mag niet?</u>

a) Roy, 16 jaar oud, een wijntje verkopen
b) Arno, 17 jaar oud, een Jägermeister verkopen
c) Loes, 18 jaar oud, Whiskey schenken

(antwoord is natuurlijk 'b', Jägermeister is een sterk alcoholische drank (meer dan 14,9% vol.) en dus 18+)

Vraag 2) Welk effect heeft alcohol op de hersenen?

*a) een s**timulerend** effect*
*b) een **bewustzijns veranderend** effect*
*c) een **verdovend** effect*

(het juiste antwoord is 'c'. Alcohol **voelt** (in eerste instantie) weliswaar stimulerend en/of bewustzijnsverruimend maar in dat is een gevolg van het verdovende effect. Je denkt minder snel en minder 'helder' na, terwijl het voelt alsof je sneller en 'slimmer' denkt.)

Vraag 3) Een zogenoemd 'alcohol bestuursreglement' is:

a) verplicht als je als vereniging alcohol wil schenken
b) goed om te hebben maar niet verplicht
c) te vinden in de drank- en horecawet

(Het juiste antwoord is 'a', een alcohol bestuursreglement is verplicht als je als vereniging alcoholhoudende drank wil schenken. Het reglement moet aan bepaalde eisen voldoen maar staat niet letterlijk in de wet, je zult deze als vereniging dus zelf moeten opstellen.)

Vraag 4) Op het moment dat er binnen de vereniging alcohol geschonken wordt dient er altijd aanwezig te zijn:

a) minimaal 1 bestuurslid die het alcohol bestuursreglement kent
b) minimaal 3 persoon met het diploma Sociale Hygiëne
c) minimaal 1 barvrijwilliger met het 'IVA'-certificaat
d) alle bovenstaande antwoorden zijn juist

(Het juiste antwoord is 'c'. Een kopie van het alcohol bestuursreglement moet ook aanwezig zijn en alle vrijwilligers horen deze te kennen. Bovendien moet elke vereniging een lid hebben met het diploma 'sociale hygiëne' die formeel leidinggevende is. Fysieke aanwezigheid is niet vereist.)

Vraag 5) Wat is het wettelijke toegestane maximale promillage voor bestuurders van motorvoertuigen?

a) 0,2 promille voor beginnend en 0,5 promille voor 'ervaren' bestuurders
b) 0,3 promille voor beginnend en 0,5 promille voor 'ervaren' bestuurders
c) 0,4 promille

(Het juiste antwoord is a)

Vraag 6) Tot welk promillage leidt het drinken van één standaardglas alcohol gemiddeld?

a) 0,54 bij mannen, 0,46 bij vrouwen
b) 0,16 bij mannen, 0,20 bij vrouwen
c) 0,20 bij mannen, 0,31 bij vrouwen

(Het juiste antwoord is 'c'. Afhankelijk van diverse fysieke factoren kan dit verschillen.

Vraag 7) Waarom zijn (de meeste) vrouwen gevoeliger voor alcohol?

a) vrouwen drinken (gemiddeld) minder
b) vrouwen hebben in verhouding minder lichaamsvocht
c) vrouwen nemen alcohol sneller op in hun bloed. Hierdoor zijn ze eerder maar ook korter onder invloed.

(Het juiste antwoord is b. Alcohol wordt na inname verspreid over het lichaamsvocht. Mannen bestaan voor 55% uit water, vrouwen voor 45%. Hierdoor wordt het promillage alcohol (en dus de effecten) sneller hoog.)

Vraag 8*) Hoeveel slachtoffers vallen er in Nederland jaarlijks gemiddeld in het verkeer als gevolg van alcoholgebruik?*

a) 400
b) 1235
c) 2295

(Het juiste antwoord is C)

Vraag 9) Wat is de maximale straf die je kunt krijgen voor het aanmoedigen van drank?

a) waar
b) niet waar

(Het juiste antwoord is A. Als barvrijwilliger kun je in theorie maximaal 9 maanden cel krijgen als je alcohol tapt aan iemand die 'in kennelijke staat is', of je kun een geldboete krijgen van maximaal €7400,-)

Vraag 10) Het is belangrijk in een bestuur om één lijn te trekken wat betreft alcoholconsumptie, waarom?

a) Om geloofwaardigheid van het team in stand te houden
b)Om ongelijke behandeling te voorkomen
c) Zowel a en b zijn juist

(Het juiste antwoord is natuurlijk C.)

Vraag 11) Mag je als barmedewerker tijdens je dienst alcohol drinken?

a) Nee, dit is verboden volgens de Drank- en Horecawet
b) Ja, gezellig een biertje drinken met je gasten mag
c) Ja, maar het is als vereniging verstandiger dit niet te doen

(Het juiste antwoord is C, dit zullen we ook in ons conceptreglement opnemen)

Vraag 14) Wat wordt verstaan onder indirecte verstrekking?

a) Frederik besteld een blad bier en deelt die uit aan zijn 14-jarige vrienden.
b) De vereniging verkoopt gesloten verpakkingen alcoholische drank door.
c) Een derde verkoopt binnen jouw vereniging alcohol

(Het juiste antwoord is A. Als barmedewerker/vereniging ben je ervoor verantwoordelijk dat dit niet gebeurt.)

5. Evaluatie

Evaluatie met de groep

- Schriftelijk

Deel de schriftelijke evaluaties uit aan de deelnemers en vraag hen dit direct in te vullen.
Laat de deelnemerslijst invullen. Geef aan dat het belangrijk is dat het goed ingevuld wordt i.v.m. de certificaten.

- Mondeling

Vervolgens komt iedereen nog even terug zitten in de kring en laat je allen een korte reactie geven. Iedereen mag om de beurt vertellen wat ze ervan vonden en mensen mogen niet op elkaar reageren. Stel zelf vragen ter verduidelijking en zorg dat er iemand alle opmerkingen opschrijft.

- Sluit af en bedank iedereen

Iedereen krijgt een certificaat uitgedeeld en moet zelf zijn/haar gegevens invullen. Jij loopt een rondje om ze te ondertekenen en neemt tegelijkertijd de evaluatie formulieren in ontvangst als je die nog niet hebt gehad.

Evaluatie met je co-trainer

<u>De organisatie:</u>

- Hoe was de ontvangst/ de contactpersoon?
- Hoe was de groep, probeer ze te specificeren qua leeftijd, opleiding, motivatie?
- Hoe was de locatie?

De training:

- Welke opdrachten heb je gedaan en werkten deze wel of niet goed?
- Beschrijf per opdracht:
    - Wat is ideale groepsgrootte
    - Hoe lang duurt de opdracht ongeveer?
    - Welk materiaal is nodig of moet worden aangepast.
    - Is de uitleg voldoende of ontbreekt er iets?
- Was het materiaal in orde?

Jij als trainer:

- Wat ging goed, waar ben je trots op?
- Wat ging minder? Weet je waarom?
- Waaraan ga je de volgende keer meer aandacht besteden?
- Hoe ging de onderlinge samenwerking? Waren de rollen goed verdeeld?
- Als je met z'n tweeën de training hebt gegeven: geef elkaar een tip en een top.
- Mis je nog bepaalde vaardigheden? Welke?

Na de training

- Stuur de evaluatieformulieren van de deelnemers op naar Plattelandsjongeren.nl of geef ze aan Suzanne.
- Bewaar je treinkaartje goed en vul je declaratieformulier iedere keer in en/of aan.